

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 124.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 3. junija 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Slovanska posvetovanja v Petrogradu.

Zavest, da so se slovanske razmere v minulem letu v celoti tako zelo poslabšale, je uplivala, nekoliko tudi na zbrane delegate, a ni jih potrla ter jim tudi ni odvzela da niti skalila prepričanja, da zastopajo dobro in pravično stvar, ki zasluži potu in žrtev najboljših sinov slovanskih narodov. Zaupanje v samega sebe in v dobro stvar se kaže tudi v tem, da so vsi udeleženci tega shoda odkrito govorili in pogumno slikali stvari in razmere tako, kakoršne so v resnici. Ta odkritosrčnost in resnicoljubnost bode v prav izdatni meri pripomogla k pojasnitvi položaja in bode zblížanje slovanskih narodov zelo pospešila.

Tu podajemo kratko poročilo o prvem posvetovanju, katero je s priznano spretnostjo vodil predsednik slovanskega odbora dr. Kramář. V svojem uvodnem govoru je pojasnil dr. Kramář postopanje Čehov v aneksijskem vprašanju. „Nam Čehom in še posebno meni so se delala očitanja radi našega postopanja v bosanskem vprašanju. K temu se je pridruževalo očitanje avstroslavizma, dočim mi Čehi prav težko občutimo, da ni prišlo v vprašanje rusko-poljskih odnosov do nikakega napredka. Ko smo postavili temelje novoslavizma, smo si bili v svesti, da moramo respektirati meje držav, v katerih živimo. To je bilo rečeno v Pragi in tukaj. Aneksija Bosne in Hercegovine je našla slovanstvo nepripravljeno.“ Sam govornik ni pred aneksijo verjel v nje zmožnost, ko je pa do nje prišlo, je bilo prvo vprašanje, kaj bode storila Rusija, o kateri se je govorilo, da z aneksijo ne soglaša. Avstrijski Slovani, zbrani v delegacijah v Budimpešti, so se takoj sešli in so soglasno sklenili, da se z obzirom na naš položaj ne morejo izreči proti aneksiji, sklenjeno pa je bilo izreči svoje simpatije Srbom in zahte-

vati za nje politično in kulturno svobodo. Avstrijski Slovani imajo težek položaj. O poslovanjenju Avstrije je nemogoče resno govoriti, gre jim za to, da bi Avstrija ne delala nemške politike, da bi ne postala predboriteljica Dranga nach Osten. Ne bilo bi prav, ako bi avstr. Slovani delali tako politiko, katera bi dajala Nemcem možnost, da bi je tlačili in preganjali. Kar je bilo mogoče, se je v bosanskem vprašanju storilo in avstr. Slovani se ne morejo velikodušno igrati s svojo usodo. Ruska politika je bila za nas usodepolna, imela je dve lici: najprej je bila za aneksijo, pozneje proti njej. Ta druga politika bi bila imela smisel, ako bi bila Rusija na vse pripravljena, kar pa ni bila. Tako je Nemčija dosegla uspehe, o kakoršnih bi ne bila nikdar mogla sanjati, vezi med obema državama so vsled tega neizmerno okrepljene. Kar se avstroslavinma tiče, je dr. Kramář odločno proti njemu, v kolikor ima namen ustvariti katoliški slovanski blok proti pravoslavni bloku ter tako razcepiti slovanstvo v dve v ostrem boju si nasproti stoječi polovici.

Noben Slovan ne more biti avstro-slovan v tem smislu, da bi bil v zvezi z zapadnimi in južnimi Slovani predbojnik proti Rusiji. Dr. Kramář tudi zato ne veruje v avstroslavizem, ker Avstrija ne more biti slovanska, mogoče je doseči vsaj to, da bi ne bi a protislovanska. V tem smislu in v tej smeri je govornik deloval, dokler ni njegovo delovanje bilo pretrgano po tesnejši zvezi med Nemčijo in Avstrijo. Leta 1878. se je zmagovalna Rusija uklonila pred Evropo, sedaj pa jo je Nemčija ponižala. Danes je mogoča samo politika, katero smo začeli na lanskem shodu v Pragi. Rusko-poljski spor odseva tudi iz neslovanske politike galiških Poljakov, kateri pravijo, da se z Rusijo ne more računati. Zato je rusko-poljska sprava življenjski interes vsega slovanstva. Vladni krogi

ruski pa, mesto da bi si postavili na zapadni meji prirodno trdnjavo celega naroda, ki bi bil Rusiji hvaležen za svojo moč in bi videl v njeni obrambi jamstvo za svojo bodočnost v boju proti napadajočemu in Poljake zatirajočemu nemštvu, vlečejo dosledno vprašanja na dan, katera oba naroda še bolj razdvajajo. Z malenkostnim holmskim vprašanjem so Poljake naravnost naščuvali proti sebi. V dobi, ko je bila Rusija, ne brez svoje krivde, po Nemčiji tako globoko ponižana, je pač naravnost neverjetno, da se na Ruskem še čujejo glasovi, ki zahtevajo zblížanje Rusije k Nemčiji.

Konec prihodnjic.

Politična kronika.

v Iz proračunskega odseka. V seji dne 2. tm. je prišel na dnevni red proračun naučnega ministra. O naslovu: ljudske šole je poročal posl. Stanjek, ki je pohvalno omenil, da je postavljena v proračun za ljudske šole večja svota ko prejšnja leta. Poročevalec se je zavzel za izpolnitev zahtev ljudskošolskih učiteljev ter zahteval zvišanje postavke za poljedelske nadaljevalne šole. Zahteva tudi, naj se uvede četrti razred na meščanskih šolah in priporoča skupno odgojo dečkov in deklic. Poročevalec kritikuje način zidanja šolskih poslopij, posebno češkega učiteljskega v Brnu. Z obzirom na to, da se na južnem Tirolskem podeljujejo državne podpore nemškim in italijanskim ljudskim šolam, zahteva poročevalec Stanjek, naj se osnuje na Dunaju državna ljudska šola s češkim učnim jezikom ter stavi v tem smislu resolucijo. Posl. Maštalka zahteva, naj se z obzirom na lansko leto sprejeto resolucijo osnuje drugo češko vsenčilišče v Brnu. Posl. Olesnicki zahteva sklicujoč se na lansko leto sprejeto resolucijo o pripravi studijah za osnivanje novih univerz, da se čim prej osnuje rusinsko

vsenčilišče v Lvovu, ki je najbolj vroča želja rusinskega prebivalstva. Govorilo je še več poslancev. Na to je bila seja pretrgana. Nadaljevanje jutri.

v V državnem zboru pride v prvi seji na dnevni red nujni predlog posl. dr. Šusteršiča o ogrski banki za Bosno in Hercegovino. Ministerski predsednik se je začel pogajati z voditelji strank, da bi omogočil nadaljevanje debate o vladnem finančnem načrtu. Vlada upa, da bode svoj namen dosegla ter da bo že v petek mogoče v zbornici nadaljevati razpravo o Bilinjskega fin. načrtu. Vlada upa tudi, da pojde delo v odsekih gladko izpod rok ter da bo do 1. julija proračun že rešen.

Agrarci in trgovinske pogodbe. Vse kaže da so agrarci prišli do spoznanja, da jim ne bode mogoče zaprečiti pogodb z balkanskimi državami. Odločilni krogi menijo, da je v interesu vnane politike, da se te pogodbe sklenejo in urede gospodarski odnosi z balkanskimi državami in agrarci se bodo malo po malo vdali. Najprej bodo zaradi lepšega zahtevali kompromis ter bodo dovolili, da se pooblastilni zakon podaljša še za jedno leto. Da bodo pri tem skrbeli za se in skušali izsiliti za naše veleposelstnike kar največ koristi — je jasno.

v Gospodarski odsek se snide v petek na posvetovanje o Diamandovem predlogu o gališki petrolejski industriji.

v Poljedelski odsek bo imel tudi v petek svojo prvo sejo ter bode razpravljal o raznih predlogih.

v Ogrska kriza. Kakor je bilo pričakovati, je že prišlo na dan, da je stranka neodvisnosti s Kossynthom in Justhom vred igrala pred „navdušeno in patriotično“ javnostjo veliko komedijo. Gospoda so se delali neizprosne radikalce in zagovornike popolne neodvisnosti Ogrske v vsakem obziru, na tistem so se pa po svojih zaupnikih ponudili kralju na službo za vsako ceno.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

71

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

Hval je rekel: „Pripeljal sem ti novega Taborita, brat Žižka: jaz in duhovnik Koianda sva se srečala z njim na Špitalskem polju, kjer se je s Pražani hrabro bojeval, in sva ga na njegovo prošnjo sprejela med brate“. Tresoč se gospod Brouček je čutil kako bistro eno oko vprašujoče na njem počiva, potem pa je zaslišal njegov zvonki, veliteljski glas: „Zdi se mi, da si dosedaj služil svojemu trebuhu bolj kakor bogu. Ampak pri nas zgubiš kmalu grešno tolščo. Kako se imenuješ?“

„Matija Brouček“, je težko izgovoril naš junak s tresočimi ustmi.

„Torej, brat Matija, hetman Hval te sprejme med svoje cepnike in te

izvežba v boju po našem načinu; sedaj pojdi in pomagaj delavcem pri obzidju! Bodi zdrav!“

Hval je odšel z gospodom Broučkom k trumi cepnikov, ki so pozdravljali novega brata in mu stiskali roko, potem pa ga je peljal med žene in može, ki so delali na obzidju.

„Močan dečko si, brat; pomagaj podavati kamenje“, mu je ukazal in se je vrnil k cepnikom.

Brat Matija je bil sicer vesel, da se je končalo predstavljanje pri Žižki, toda nova naloga ga je napolnila s kaj malo tolažbo. Lep pozdrav! — je mrmral sam zase. — Moram podavati kamenje kakor težak! Saj se to za vojaka niti ne spodobi. Skoro se mi zdi, da sem napravil precej veliko neumnost. Pražani znajo gosta vendar častiti. Janko od zvona je sicer drugače prismojen, toda slabega pogoščenja — razven one spalnice — mu ne morem očitati. Sedaj po spopadu bi lahko mirno sedel pri medu v krčmi ali za polno mizo pri Domšiku.

Res sem napravil neumnost, prav pošteno neumnost!

Hitro je spoznal tudi, da ni bilo njegovo delo nikaka igrača. Moral je dvigati težke kamne, da se je krivil pod njimi in star, sivobrad Taborit, brat Stah po imenu, kateremu je Žižka poveril nadzorstvo nad delavci, ga je neprenehoma spodbujal k vztrajnosti.

Utrujen od dolge poti po Pragi, od plazenja pri spopadu in od hoje na Vitkovo goro, je moral sedaj v solnčni vročini težko delati, da so ga boleli vsi udi in po razbeljenem obrazu so mu tekli potočki gorkega potu. In k temu so se smejale še Taborke njegovim globokim vzdihom in njegovim žalostnim kretnjam.

Kar je živ, se ni pečal s trdnim delom in sedaj se je moral ubijati kakor najrevnejši pomagač na stavbi. On, gospodar trinadstropne hiše! Ko bi ga videli znanci pri tej nadlogi! Skoro na jok mu je šlo.

Ko je bilo slednjič delo gotovo, se

je utrujen zvrnil kakor vreča v travo na kraju strme severne strani. Z bridkim očitanjem je pogledal na obdrgnjene roke, polne krvavih žuljev.

Ko se je nekoliko oddahnil in ko ga je večerni veter ohladil, se je zagledal žalostno doli v pokrajino. Spomnil se je, kako je še nedavno, v devetnajstem stoletju, zašel na prehodu na Žižkov in kako je ravno s tega mesta mirno opazoval vojaške vaje pri invalidovni, na živo predmestje karlinsko, na čisto reko, po kateri so pluli veliki stari čolni, na veselo pokrajino Ljubensko, na holesoviške tovarne, na Stromovko, na vinorodno Trojo in prijazno Pele-Tirolko. *) Moj bog, kako velika izpremema! Sedaj vidi pred seboj tudi to pokrajino, to vijočo se Vltavo, v ozadju za njo gozdnate Ladvi in dolgo planoto, ki se vleče odtod do Podlabe — vse to je vendar vsa drugačna pokrajina v petnajstem stoletju!

Dalje prih.

*) Kralji v obližju Prage.

Bili so pripravljeni za vsako koncesijo, ako se stranki neodvisnosti poveri vlada in iz nje izključita stranki 1867 nikov in ustavna stranka. Za ministerske portfelje je torej stranka neodvisnosti hotela prodati samostojno banko, vojaške zahteve itd. Vse to je prišlo sedaj na dan, ogorčenje v koaliranih strankah je veliko in zdi se, da bo tudi koalicije konec. To pojasnilo položaja je prinesla objava Meray-Horvathove spomenice kralju od leta 1906.

v Vsenemško gibanje. Za občni zbor „društva za nemštvo v inozemstvu“ se dela sedaj po vseh listih velika rekiama. Ob tej priliki je prišlo tudi na dan, da stoji to društvo v tesni zvezi z nemškim šulferajnom, ki je imel baš te dni svoj občni zbor. Schulverein je bil ustanovljen 1881. l. Dne 15. avg. 1881 se je pa berlinski odbor tega Schulvereina proglasil za samostojnega, konstituiral se je kot „društvo za Nemce v inozemstvu“ ter izdal proglas na „vse Nemce“, to je bilo rojstvo vsenemške propagande, katera se je do danes tako mogočno razvila ter dosegla nečuvnih uspehov. Glavno svojo skrb posveča to društvo, kakor listi v Nemčiji pišejo: „boju za obstanek, katerega bije nemščina s svojimi sovražniki v Avstriji in na Ogrskem“. Društvo deluje z istimi sredstvi kot Schulverein ter tega delovanje samo spopolnjuje.

v Poljaki v zapadni Nemčiji. Vsa brutalnost pruske vlade ne more poljskega naroda zatreti, da, poljski živelj se kljub vsem nečuvnim nasilstvom širi celo po zapadni Nemčiji, kjer obstoji že nad 100 poljskih sokolskih društev. Posebno na Vestfalskem se poljski živelj zelo razvija; v mestu Recklingshausen je že večina prebivalstva poljska. Poljaki na Vestfalskem so organizirani v delavskih, sokolskih, konsumnih in pevskih društvih. V Bruckhausenu so pri zadnjih volitvah v obrtno sodišče zmagali Poljaki s 104 glasovi proti 75 glasom nemških zvez.

v Italija. Minister vojne mornarice je dal povelje, naj se zgradi 10 torpedovk za službo na odprtem morju in jednega aviza; te ladije morajo biti v 20 mesecih gotove. Predsednik parlamenta je na nekem banketu njemu na čast v svojem govoru dejal, da mora biti Italija vedno oborožena ter imeti svojo usodo v svojih rokah. Nikdar več ne sme Italija čutiti pritiska ob meji prežečega tujca. Med zavezniki se bo tekmovalje v oboroževanju na suhem in na morju s podvojeno močjo nadaljevalo.

Onevna kronika.

o Začasno skrajšanje sodnijske prakse. Pravosodni minister Hohenburger je o tem vprašanju predložil gosposki zbornici zakonski načrt, v katerem se pravi med drugim: V področju nekaterih nadsodišč se čuti že dalj časa znatno pomanjkanje sodnikov, ki se bode občutilo v najbližjem času tembolj, ker se namerava osebje pomnožiti. S tem zakonskim načrtom pa bi bila vlada pooblašena čas sodne pripravljalne službe za vsa ali samo nekatera področja nadsodišč skrajšati od tri na dve leti in hkrati olajšati sodniško skušnjo s tem, da odpade domača naloga. Uporabile bi se te določbe samo pri takih kandidatih, ki so zadosti izurjeni v praktični sodnijski službi. — Timeo Danaos et dona ferentes: naše mnenje je, da bi se s tem zakonom le še povišala protekcija različnih nemških in nemčurskih sodniških kandidatov v slovenskih deželah. Kajti sedanji krivični sistem bi se s tem zakonom le še utrčil. Upamo, pa se bodo naši dr-

žavni poslanci pravočasno pobrinili za to zadevo.

d Brezverstvo Italjanov v Ameriki. — Mr. H. J. Desmond piše v „North American Review“ o krivici katoliške cerkve proti katoličanom angleške narodnosti, katerim privošč, čeprav jih je v Zedinjenih državah do 24 milijonov, enega samega kardinala, dočim imajo Italjani v kardinalskem kolegiju večino. Kljub temu pa katoliška cerkev že dandanes prav živo potrebuje pomoči Amerikancev, da bi Italijo zopet pokristjanila. „Italjanski priseljenci prihajajo v Ameriko ne samo popolnoma nepoučeni o temeljnih naukih svoje vere, ampak so tudi popolnoma indiferentni v tem obziru. — Vsaka druga vrsta priseljencev kaže vsaj nekaj potrebe po duhovnikih, le italjanski priseljenec je na svojo vero popolnoma pozabil ter se kaže neizmerno olajšanega, da jo je pozabil in nikakor ne želi, da bi ga kdo še na njo spominjal. Japonci so mnogo bolj pripravljeni prispevati za katoliške fonde v Ameriki kakor italjanski priseljenci, ki predstavljajo narod, kateri ima stalno večino kardinalov v Svetem kolegiju.“ Tako piše Mr. Desmond, človek se pa ne more ubraniti razmišljanju o tem, kako je to, da je v deželah, v katerih je največ duhovnikov in cerkev, najmanj pravih vernikov. To nam pač jasno dokazuje, da duhovstvo, kakoršno je danes, vere in vernosti ne pospešuje in ne širi, pač pa, da jo ubija. Navedli smo zopet besede katoliškega pisatelja, ki pogumno odkriva to smrtno rano na modernem katolištvu, kateremu njegovo duhovstvo jemlje vero ter mu mesto nje vsiljuje politiko. Tako se dela tudi na Slovenskem, zato bo v kratkem treba ne samo Italijane ampak tudi naše, verno in dobro ljudstvo na Slovenskem zopet — pokristjaniti.

a Veliki lov sardel v Dalmaciji. Iz raznih mest v Dalmaciji javljajo, da so imeli te dni bogat lov na sardele. V Visu so jih vjeli okrog 2 milijona, tako da so vsa skladišča in tovarnice prezaložene z blagom. Ta obilica seveda tudi neugodno vpliva na cene: za tisoč glav se plačuje po 2—3 krone.

a Preganjanje srbskih slik v Bosni. „Magyarország“ poroča iz Sarajeva, da je bosanska vlada s posebno okrožnico pozvala politične oblasti, da se imajo po celi deželi zapleniti vse slike, katere kažejo sedanje in prejšnje srb. vlad., nadalje slike narodnih junakov srbskih (kraljeviča Marka, Miloša Obilića itd.) in slike pesnikov, ki so pisali „revolucijonarne“ pesmi. O ti blaženo policijsko!

Štajerske novice.

a Neopravičena jeza. Izvrševalni odbor narodne stranke je sklical tekem letošnje spomladi shoda v Rajhenburg in Št. Peter pod Sv. gor. Oba je brežiško okr. glav. prepovedalo, in sicer z ozirom na „drugače misleče (nemško) prebivalstvo“, katerega v Rajhenburgu in Št. Petru — ni. Mi smo takrat proti takemu postopanju protestirali — seveda zastoj. 18. jul. so pa nameravali brežiški Nemci narediti veliko izzivalno turnarsko slavnost v Brežicah. Brežiško okr. glavarstvo je tokrat vendar enkrat opravičeno porabilo oni ominozni paragraf o „drugače mislečem prebivalstvu“ in nameravane javne nastope pri tej slavnosti prepovedalo. To vam je jeza v celem nemškem Izraelu!

a Zakaj je bilo blinkošne dni razmeroma mirno? V poučenih krogih se govori, da je baje namestnija pred Binkoštni celjskemu magistratu namignila, da dovoli burševske slavnosti v Celju samo pod tem pogojem, da

magistrat jamči za mir. Ako bi nastali nemiri, bi prišla samostojnost mestnega kot političnega urada v nevarnost. (Slovenci imajo pač dovolj vzroka za željo, da bi se celjskemu magistratu odvzele politične agende).

a Nemškutarji in klerikalci. „Štajerc“ se je zadnje čase čudovito sprijaznil z mariborsko duhovščino. Napiše še sicer zaradi lepšega tuintam kako o „farjih“ in „farških hlapcih“, v ostalem pa pridno pomaga klerikalcem blatiti slov. naprednjake. Linhart ima dober instinkt: utegnemo doživeti, da postane „Štajerc“ docela klerikalno-nemškutarsko glasilo. Dobro je namreč plašč obračati po vetru! Ob času volitev v mestnih skupinah je „Štajerc“ povpraševal, kako morejo klerikalci voliti dr. Gvidona Serneca, ki je baje Benkoviča s pasjim bičem našeskal! Samo ta primer zadostuj v potrdilo zgornjih trditev!

a Dež. poslanec Alojzij Terglav se čuti užaljenega, ker so „celjski koncipijenti“ registrirali mnenje njegovega volilca in častilca, da mu nedvomno sodi mesto če že ne deželnega glavarja pa vsaj njegovega namestnika. To mnenje je bilo tudi podkrepljeno z razlogi, katerih gotovo ne smemo podcenjati. Žalostno dovolj za g. Terglava, ako se mu zdi, da se ga smeši, ako mu njegov volilec zatrjuje, da mora biti najbolj zmožen in največjega zaupanja vreden mož, ker je dobil med vsemi slov. deželnozb. poslanci največ glasov! Ali pa je nastopila pri g. Terglavu sedaj, ko bo treba delati, doba samospoznavanja?

d Občni zbor celjskega pevskega društva se vrši danes dne 3. junija ob pol 9. uri zvečer v čitalnici. Pridite v obilnem številu. Odbor.

a Celjska podružnica ljubljanske „Glasbene matice“ priredi v nedeljo, dne 6. junija v veliki dvorani „Nar. doma“ v Celju koncert pod osebnim vodstvom g. kapelnika Ad. Feixa. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. Natančni spored jutri.

a Kjer je krava .. Po tem starem narodnem pregovoru je dovolil celjski občinski svet nemšk. pevskega društva v Celju za slavnost 60 letnice obstanka dne 3. in 4. julija 500 K — za pijačo seveda. Pred kratkim 4000 K Majdiču, sedaj 500 K za pivo .. in tako naprej gre občinski denar po vodi. Saj še ima mestna hranilnica nekaj hranilnih vlog! Toda če bodo te tako naglo kopnele ko zadnje mesece — kaj potem? Treba bode rotovž zlicirati. Samo kdo bode dal za to „palačo“ 546.000 K, da bo pokrito posojilo mestne hranilnice?

a Hans pl. Woschnagg je v velikem strahu. Graški „Tagblatt“ je začel preiskovati, je-li drž. posl. baron Rolsberg Nemec ali Čeh? Kaj — ko bi se lotil tudi Woschnagga alias Vošnjaka?

a Olikan buršak. Poroča se nam iz celjskega občinstva: V nedeljo je stal nek zakonski par v glavnem drevoredu mestnega vrta in je govoril slovenski, kar je bil pač hud greh ob sajenju „burševskega hrastiča“. To je slišal nek šaržiranec, stopil iz vrste in udaril moža po glavi s svojim mečem. Prizor je vzbudil veliko pozornost.

d Predaval bode prih. nedeljo 6. junija dež. potovalni učitelj Pirstinger v Ponikvi ob J. ž. pri Ošlaku o sedaj potrebnem delu v vinogradih in sadovnjakih. Začetek ob 3. pop.

d Po lastni krivdi povožen. Na binkoštno soboto je peljal Mahoričev hlapec Huber v Poljčanah dva soda vina od Sv. Duha domu. Vsled lastne neprevidnosti je padel pod voz in dobil tako težke poškodbe na trebuhu in nogah, da je v nedeljo umrl.

a Velika narodna slavnost dne 6. junija v Mariboru. Danes priobčimo vspeled slavnosti: 1. Godba. 2. Petje mešanega zbora. 3. Gledališka predstava otrok iz slov. šolskega vrta mariborskega. 4. Nastop mariborskega „Sokola“. 5. Razne zabave: kegljanje na dobitke (10, 15, 20, 25 K), streljanje, ribolov, svetovne znamenitosti „Pipčeve“, zanimive prireditve „Trg. društva“ s turško kavarno, velikim bazarom in srečolovom, cvetlični semenj, vinska poskušnja, češka pivnica, piainška kočja itd. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 30. vin. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

v Otvoritev narodnega muzeja. O priliki velike narodne svečanosti v Mariboru dne 6. junija bo tudi „Zgodovinsko društvo“ začasno otvorilo svoj muzej. Društvo je ravnokar vzelo v najem zgornjo dvorano v Narodnem domu, kjer bo razpostavilo svoje historične in etnografske zbirke. Začetek je sicer skromen, ker se ima društvo boriti z velikimi težavami, vendar pa hoče odbor vsaj opozoriti občinstvo na potrebo narodnega muzeja, ki je dandanes neizogibno prosvetno sredstvo vsakega kulturnega naroda. Dne 6. junija pred začetkom veselice o pol 3. uri se bo otvoril muzej s kratkim nagovorom in si občinstvo lahko ogleda doslej nabrane zbirke.

a Iz Maribora se nam piše: Zastopnik „banke Slavije“ v Mariboru g. Ivan Veras, je nekaterim tukajšnjim klerikalcem jako na potu. Očitajo mu, da je pri volitvah v Studencu agitiral za dr. Kukovca ter da pošilja na Koroško pisma z nemškimi naslovi. Kdor pozna vseskozi slovansko uradovanje banke „Slavije“, ta se bode takim čenčanjem le smejal. Vsejedno pa so napadi na banko „Slavijo“ značilni za gospode okolo „Straže“ ki niso niti udje banke „Slavije“ ter so zavarovani pri nemških družbah, sprejemajo nemške police, nemške račune z nemškimi naslovi ter nemškimi dopisi. Slovansko zavarovalnico poznajo samo tedaj, kadar jo treba — obrekovati!

d Mariborsko nemško pevsko društvo priredi dne 13. junija izlet v Ormož. Zaradi zabave ali zaradi izzivanja?

a Umrla je minulo sredo 26. maja pri Sv. Benediktu v Slov. gor. učiteljica gospa Terezija Fram, roj. Schmidlechner. Prepeljali so jo k Sv. Jurju ob Šč. N. v m. p.!

d Občni zbor okr. bolniške blagajne se vrši v Slov. Bistrici v nedeljo dne 20. junija ob 9. dop. pri Neuholdu. Slovenci, zanimajte se za razmere pri tej blagajni!

o Graška gostilničarska zadruga namerava v zvezi z vsemi štaj. gostilničarskimi zadrugami v kratkem sklicati v Gradcu velik protestni shod proti nameravanemu povišanju davka na pivo.

o V Rogaški Slatini bodo Nemci to nedeljo slovesno slavili 25 letnico „Schulvereinov“ podružnice. Gotovo na čast navzočim slovanskim gostom.

d Imenovanje. Imenovana sta finančna tajnika Alfred Schöppel in Karl pl. Burger za finančna svetnika v okrožju graškega finančnega ravnateljstva.

a Otroški vrtec v Ormožu se je otvoril dne 24. majnika. Otrok se je nabralo 27, kot vrtnarica je nastavljena gđ. Marjeta Podkrajškova. Želimo tej novi slovenski postojanki v Ormožu najlepšega razvoja!

a Krajni šolski svet v Šmartnem na Paki je razpisal v „U. T.“ mesto def. učiteljice — nemški. Nič čudnega, saj v tem kraju gospoduje slovenska kmečka zveza.

a Nemški bratje med seboj. „Marb. Zeit.“ se je zadnji čas lotila drž. posl. in znanega vodje nemšk. obrtništva Avg. Einspinnerja. Dolži ga zahrbtnih mahinacij proti dež. odb. Linku v mestn. vol. okr. Murau, kjer je L. prišel tudi v ožjo volitev; očita mu, da bi rad postal deželni odbornik, glavno krivdo pa si je nakopal Einsp. s tem, da je Ornigu vzel lahek in komoden mandat trg. obrtne zbornice. Zadnje je glavni povod vseh napadov. Einsp. je poslal sedaj „M. Z.“ § 19 popravek, katerega je list priobčil na uvodnem mestu in ga opremil z neslanimi psokami. Naj je že stvar kakršnakoli, značilno je, da je „M. Z.“ sedaj po volitvah — docela pozabila na nemško obrtništvo in se prav nič ne obotavlja blati njegovega vodjo. V deželnem zboru utegne še postati zanimivo.

d Iz Središča. (Dve glasbeni prireditvi in naše učiteljstvo.) Slovenskemu učiteljstvu se od strani klerikalcev večkrat očita, da ni narodno in da za vzbujanje narodnega čustva ne stori ničesar. Da so take trditve grdo obrekovanje, to kaže večina slov. učiteljstva pri vsaki priliki (izjeme so v vsakem stanu!), najbolj pa tam, kjer se gre za povzdigo glasbe sploh, zlasti pa lepe pesmi, ki mogočno vpliva na razvoj narodnega čustva. Večina učiteljstva je v tem oziru povsem na svojem mestu. Tudi naš trg ima učiteljstvo, ki v tem pogledu ne zaostaja za drugimi. To sta pokazali zopet dve glasbeni prireditvi, ena (rokodelska slavnost) g. učitelja Kosija na velikonočni ponedeljek, druga (koncert narodne godbe) g. učit. Fr. Serajnika na binkošno nedeljo. G. Kosi je uprizoril s svojimi šolarji gledališko predstavo „Lastni želji prosta pot ali kovač hoče biti“ ter spevoigro „Slava rokodelstvu!“ (obe točki njegovo delo!) ter s tem pokazal, koliko zamore doseči ljudska šola v javnih nastopih in v petju tam, kjer deluje marljiv in za svoj poklic navdušen učitelj. G. Serajnik pa je na binkošno nedeljo pri koncertu uveril navzoče goste, da jeklena volja in neumorna vstrajnost premagata vse ovire, kajti sicer bi iz stare navadne godbe s privzetjem novih mladih moči ne mogel ustvariti godbe, ki se smelo meri z vsako drugo narodno godbo Spodnjega Štajerskega. Že lani se je odlikovala ta godba na narodni slavnosti pri Sv. Bolfenku in pri slavnosti „Sokolov“ v Ljutomeru, a tokrat nas je s svojim proizvajanjem naravnost presenetila in kar je največ vredno: glasbene točke so bile vse pristno slovanske. Ugajale so vse, a najbolj značilna je bila Kmochova hitra polka „Na motoru“. G. učitelju Serajniku in vsem članom „Narodne godbe“ iz okolice in Središča častitamo na dobro uspelem koncertu ter je prosimo, da vstrajajo. Obisk je bil jako povoljen, izmed tujcev so se odlikovali posebno vrli Ormožani. Hvala jim!

d Združene države v Sev. Ameriki so zvišale colnino na hmelj za 27 kron pri met. stotu, kar pomenja pri sedajnih nizkih cenah veliko škodo za avstr. hmeljarstvo.

v Smrad iz pekla imenuje papež slabe duhovnike. Nehote se mora človek spomniti na to, če pomisli na podivjanost duhovščine, kakor se je žal pokazala pri deželnozborskih volitvah. — Duhovnikizanamarjajo svoje svete dolžnosti, vero zlorablajo ter vlačijo v blato in posledice žal ne izostajajo. Prepripi v družinah, pretepi po gostilnah so vsakdanje reči in kriva je tega naša slaba duhovščina, ki le ščuje in širi sovraštvo.

a Promet pri družbi sv. Cirila in Metoda aprila meseca: nabiralniki so dali 1687 K 11 vin., razglednic je

bilo prodanih 7900, rač. listkov 22.538, kolkov 47.900; vseh dohodkov je bilo meseca aprila 11.417 K 25 vin. stroškov 6154 K 55 vin.

d Rabljene poštne znamke za Ciril-Metodovo družbo so nam doposlali: gospodična Ela Toplakova iz Ptuja 1000 jubilejnih po 5 vin.; Koderman Ivan v Celju veliko zbirko različnih jubilejnih, istotako Anton Ciril Brinar iz Gotovelj; g. Lenart, trg. uslužbenec v Ptuju 1000 jubil. znamk po 10 vin. — Vsem marljivim nabiralnicam ter nabiralcem prav prisrčna hvala!

a Potres so čutili v ponedeljek zvečer v Ljubnem na Zg. Štajerskem. Smer je bila od severozapada proti jugovzhodu. Na mnogih hišah so se tresla okna.

v Gospodarstvo nemške klerikalne občine. Namestnija je razpustila klerikalni občni zastop v Vajnburgu bl. Cmureka in sicer na podlagi obtežilnega gradiva proti sedaj zaprtemu županu Leberju, kateri je ponevečil mnogo obč. denarja. Nemški listi omenjajo celo zadevo v kratkih noticah; vse drugače bi seveda bilo, ako bi se stvar dogodila v kaki narodno-slovenski občini!

Kranjske novice.

o Otroško podružnico Ciril-Metodove družbe je osnovala na zadnjem občnem zboru ženska podružnica Ciril-Metodove družbe v Radovljici. Prvemu pozivu se je odzvalo 16 deklic, ki so se prijavile kot članice.

o Zemlja ga je podsula. V Sp. Bitnjah je kopal Jožef Müller gramoz. Da bi šlo delo hitreje od rok, je podkopal zemljo. Podkopana plast pa se je zrušila in ga zasula. Po dolgotrajnem odkapanju so potegnili mrtvega izpod zemlje.

o Hafnerjeva afera končana. — Uradni list priobčuje ta-le razglas: C. kr. višje deželno sodišče v Gradcu kot disciplinarno sodišče izreka s sklepom z dne 17. 3. 1909. Pr. 3116/9-13b/7, ki ga je odobril disciplinarni senat c. kr. najvišjega sodnega dvora dne 13. maja 1909. Opr. št. Ds. VI. 4/9, da se odstavlja g. Matej Hafner od službe notarja v Kostanjevici v smislu § 19. lit. f. N. r. in § 6 zakona z dne 15. nov. 1867.

o Novomesko porotno sodišče je obsodilo Al. Koretiča, ki je v noči od 28. na 29. marca v Kočevju v silobranu, ko so ga napadli 3 Nemci, z nožem zabodel Karola Plautza, da je vsled poškodb umrl, na dve in pol leta težke ječe poostrene z enim postom vsake 3 mesce.

o Osebne vesti. Jožef Tomažin, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, je premeščen v Novo mesto. — Davkar Viktor vitez Andrioli je imenovan nadavkarjem v Trzinu. — Poročil se je v Trzinu železniški inženir g. Leopold Aufricht z gospodično Marijo Rabič iz Trsta.

o Velika pevska slavnost v Ljubljani. Ob slavnosti društvene 25 letnice „Slavca“ se boe zbralo zelo mnogo slovanskih gostov v našem stolnem mestu. Že po dosedanjih pripravih boe brezdvomno ta slavnost najširšega pevskega in narodnega pomena. Opozarjamo torej vsa ona društva, katera se še niso prijavila, da blagovole čimpreje to storiti. — Zatorej bratska društva, pohitite v slavnostnih dneh v belo Ljubljano, da se okrepimo in navdašimo za nadaljno naše kulturno in narodno delovanje. Vsako društvo naj pošlje na to slavnost svoje zastopnike, da poneso po slavnostnih dneh seme v vse pokrajine slovanskih hrvatskih in čeških dežel k novemu in velikemu delovanju v povzdigo slovanske pesmi. V slavnostnih dneh boe nastopilo v

velikih skupnih zborih nad 1000 slovanskih pevcev, pridite torej v čim-največjem številu, da prisostvujete tej veliki pevski armadi, kakoršne dosedaj še nismo čuli na slovanskih tleh. Svojo udeležbo k slavnosti so prijavile še 1 česka, 3 hrvaške in 8 slovanskih korporacij in društev.

a Pravda občinskega tajnika Julija Novaka proti mestni občini Idriji se je izvršila v petek v drugi instanci pred deželnim sodiščem v Ljubljani. Gerent Zazula je pogorel in naprtil občini nove stroške. Deželno sodišče je sodbo idrijskega sodišča potrdilo in izreklo, da je bil odpust tajnika popolnoma nezakonit in da se ima Novak še vedno smatrati za mestnega tajnika, kateremu je občina dolžna plačevati neskrajšano plačo.

a Zgradbo vodovoda za Brezje in Mošnje je oddal deželni odbor tvrdki G. Rumpel, katera prične z delom že te dni in ga je zavezana zgotoviti do jeseni.

a Nesreča s puško. V Cerknici je 16 letni Anton Vičič izstrelil puško, ki je bila že dalj časa nabita. Pri tem je razneslo cev, in Vičiču odtrgalo levi palec, kazalec pa zelo poškodovalo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

a Nagla smrt je zadela Antona Logarja iz Rakeka v neki gostilni v Uncu. Ravno je prodal svoje posestvo in začeli so pisati pogodbo. Ko je nekaj jedel, mu naekrat pade vse iz rok, in bil je takoj mrtev. Zadela ga je kap.

a Telovadno društvo „Sokol“ v Krškem razvije letos dne 1. avgusta svoj prapor.

o Tečaj za cepljenje na zeleno priredi v nedelje, 6. junija kmetijska šola na Grmu na šolskem vinogradu.

o V učiteljski tečaj za priučitev učne metode za slaboumne otroke je določilo naučno min. iz Kranjskega g. Iv. Krulca, vadniškega učitelja v Ljubljani, ljubljanskega mestnega učitelja g. I. Pavčiča in mestno učiteljico g. E. Rojc. V slučaju, da bi bil kdo teh zadržan, sta kot namestnika mestni učitelj g. A. Rappe in mestna učiteljica gđ. Ana Lebar. Tečaj se otvori 3. junija na Dunaju.

Koroške novice.

a Konkurz. Nad zapuščino tovarnarja Konrada Proscha, ki se je, kakor znano, sam usmrtil, je proglašen konkurz. Konkurni komisar je deželno-sodni svetnik Nadamlenski, začasni upravitelj pa dr. Maks Mitteregger.

a Iz Beljaka poročajo, da sta se na binkošno nedeljo dva hlapca tvrdke Maier vtopila pri kop. konjev v Šentlenarškem jezeru. Eden hlapec, ki ni znal plavati, je jezdil na konju v jezero. Konj ga je vrgel raz sebe in njegov tovariš mu je šel na pomoč. Oba sta se zamotala v vajeti in sta kmalu utonila s konjem vred. Trupli ponesrečencev so našli.

a V Št. Vidu ob Glini je umrl 1. junija infuriran prošt in častni kanonik Gabrijel Lex v 83. letu svoje starosti.

a Iz politične službe. Minister notranjih zadev je imenoval tajnika deželne vlade dr. Hinkota Leithe za okrajnega glavarja na Koroškem.

a Beljaška mestna občina name-rava zgraditi veliko elektrarno ob Zili, ki bo oskrbovala Beljak in okolico z elektriko. Vodopravna komisija bo 17. junija.

Primorske novice.

v Za ravnatelja goriske višje realke je imenovan Viktor Stop pl. Cadenburg, bivši profesor na celovski realki.

v Požar v Škedenju. V Škedenju pri Trstu je pogorela v ponedeljek velika štirinadstropna delavska hiša, last tamošnjega železnega plavža. V njej je stanovalo 16 delavskih družin, katerim je večinoma vse pogorelo. Izmed teh je bilo zavarovanih 13. Ogenj so le z veliko težavo omejili. Kako je nastal, se ne ve.

v La monstruosita inverosimile, e dichiarata probabile (Neverjeten nestvor, a vendar mogoče) piše tržaški „Piccolo“, ker so socialisti sklenili v 4. skupini postaviti kot kandidata dva slovanska sodruga. Sicer je to le pesek v oči slovanskim delavcem, ker laški socialisti so tako narodni, da ne bodo volili Slovenca, pač se bo dal preslepiti marsikateri Slovenec in bo volil Italjana. Slovenec naj voli Slovenca, Italjan pa Italjana! Tako se tudi ognemo pisanju laških listov o „nestvorih“. —

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

d Dunaj, 3. junija. (Brz. „N. Nn.“) Državni zbor razpravlja istočasno nujna predloga posl. Šusteršiča in Kaline, ki ju je aneksijski odsek odklonil. Šusteršič izvaja pri utemeljevanju nujnosti svojega predloga, da bi aneksija Bosne in Hercegovine povzročila skoro svetovno vojsko in da zato upravičeno zasleduje vsa Evropa, kaj bo Avstrija v priklapljenih deželah storila. Prvo, kar bi naj storila, je odkup kmetov. Toda mesto resnih socialno političnih preosnov je začela Avstrija v Bosni in Hercegovini z oduštvom in eksproprijacijo.

Govornik ostro kritizira pravila agrarne banke in pravi, da je ta prostovoljen odkup atentat na zemljiško posest v Bosni in cesarski in kraljevi uradniki bodo praviloma biriči bančnih funkcionarjev. Večina v aneksijskem odseku je zasledovala postranske politične namene, se je prostovoljno sestavila začasno za vlado in nima torej nobene vrednosti. Proti skupnemu finančnemu ministru Burianu se je sprejel sklep ogorčenja pod vodstvom avstrijske vlade, a Burian tega ni hotel upoštevati. Končno poziva vse poslance, ki hočejo zabraniti oduštvu madžarske agrarne banke v Bosni in Hercegovini, kar je je za celo monarhijo skrajno sramotno, naj glasujejo za resolucijo poslanca Vukoviča. Poslanec Kalina je utemeljeval nujnost svojega predloga v češkem jeziku.

Ogrska ministerska kriza.

a Budimpešta, 3. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Ministerski predsednik dr. Wekerle se poda danes zvečer na Dunaj, kjer ostane samo 1 dan in ga bo najbrž cesar v petek predpoldne sprejel v posebni avdijenci. Poleg tega še namerava Wekerle posetiti ministra zunanjih zadev barona Aehrenthala.

a Budimpešta, 3. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Ministerski predsednik bo v avdijenci cesarju priporočal, naj še enkrat sprejme trgovinskega ministra Kossutha, ministra notranjih zadev grofa Andrassyja in podpredsednika ljudske stranke grofa Aladarja Zichyja.

d Budimpešta, 3. junija. (Brz. „N. Dn.“) Več listov poroča, da predsednik poslanske zbornice Justh nikakor ne bo prej sklicati državnega zbora, dokler ne bo cesar imenoval odgovornega ministerstva.

d Budimpešta, 3. junija. (Brz. „N. Dn.“) Klerikalni „Alkotmany“ prinaša danes oster članek proti demonstracijam, ki so jih priredili neodvisnjaki binkoštno praznike po celi deželi za samostojno ogrsko banko.

Prihodnji vseslovanski kongres.

o Sefija, 3. junija. (Brz. Nar. Dn.) V tukajšnjih rusofilskih krogih se govori, da se bo prihodnji vseslovanski kongres vršil v Sofiji.

Srečanje nemškega cesarja z ruskim carjem.

o Berlin, 3. junija. (Brz. „Nar. D.“) Berlinski „Tageblatt“ poroča iz Petrograda, da se bo cesar Viljem vkrcal v Gdanskem. V Petrovem dvoru je že tudi ladja pripravljena, na kateri se pelje ruski car nemškemu cesarju nasproti.

Vojaški dopusti za časa žetve na Bulgarskem.

o Sofija, 3. junija. (Brz. „N. D.“) Danes je vojaška uprava odpustila najstarejše letnike domov na dopust za časa žetve. S tem je dokazano, da so bile vse vesti o nameravani bulgarski mobilizaciji neresnične.

Nov potres v Mesini.

d Mesina, 3. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Nocoj ob 12. uri 15 minut so čutili tukaj močen valovajoč potresni sunek, ki je trajal 23 sekund. Zrušilo se je nekaj zidovja. Ob pol 1 uri je sledil lahnejši potresni sunek.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

63. dan razprave.

Drž. pravd. predlaga, naj se prečitajo razni članki iz „Srbskega kola“, „Srbohrana“, „Ameriškega Srbohrana“ in pravi, da bo tudi brez Nastičevih izpovedb dokazal, da je obstajala vele-srbska propaganda in da se iz pisanja časnikov in populariziranja srbskega kralja Petra Karagjorgjeviča jasno razvidijo protidinastične in revolucijonarne tendence. Pravi dalje, da so Srbi v Slavoniji v zvezi z revolucionarno organizacijo v Ameriki in kako se Srbi v Ameriki odgajajo za revolucijo v domovini.

Dr. Hinkovič pobija drž. pravdnika. Ti članki so baje sedaj kaznivi, dasi-ravno jih drž. pravdnikstvo ni zaplenilo. Noben paragraf kazenskega zakonika ne prepoveduje, da bi se ne smelo pove-ličevati vladarjev tujih držav. Glavna priča v tem procesu, Jurij Nastić je tudi v Sarajevu zaklical „Živio kralj Peter“, pa vendar ga niso radi tega klica obesili, temveč policija ga je ob-sodila na par dni zapor in mu po-tem spremenila kazen v globo 200 K. More se zgoditi, da kak bodoči drž. pravdnik konstruira popolnoma jed-nako veleizdajo na temelju izjav onih, ki so sedaj na strani obtožbe.

Dr. Nemeč povdarja, da je radi preiskovalnega zavora potrebno, da se razpravlja samo o onih dokazih, ki so absolutno potrebni, da se obravnava ne bo po nepotrebnem zavlačevala. Zato ti abstraktni predlogi državnega pravdnika tukaj niso na mestu. Mnogi njegovih klientov tudi niso člani srbske samostalne stranke, njih se torej ne more tikati pisava „Srbohrana“.

Dr. Lukinič izvaja, da drž. pravd. nikakor ni mogel dokazati, da so ti

članki v kaki zvezi z obtoženci. V imenu nepristranosti apelira na sodni dvor, naj odkloni predlog državnega pravdnika.

Dr. Popović pravi, da s procesualne strani nima predlog državnega pravdnika nikake važnosti. Državni pravdnik hoče dokazovati eksistenco srbstva, širjenje srbske zastave, cirilice itd. Ali to je že znano dejstvo, o tem so vsi dokazi nepotrebni, ker obtoženci to priznavajo. Gotovo ni boljšega dokaza, da je obtožnica prešla na politično polje, kakor ta predlog. Toda jaz bi pa lahko predlagal čitanje član-kov, ki bodo dokazali, kako je srbska tamostalna stranka tudi patrijotično delovala. „W. Allg. Ztg.“ je pozivala srbski narod v Hrvatski in Slavoniji, naj goji velesrbsko idejo, da združi vse Srbe v naši monarhiji. V času krize se pišejo dostikrat članki, ki se ne bi pisali v normalnih odnošajih.

Dr. Miljušević in dr. Mazzura iz-javita, da njuni klienti niso člani srb. samost. stranke in se jih torej ne more tikati pisanje teh listov.

Dr. Tuškan pravi, da njegovi kli-jenti niso nikoli publicistično delovali in se jih zato nikakor ne more delati za pisavo kakih listov odgovorne.

Nato še govori dr. Budisavljevič, nakar se razprava prekine. Nadalje-vanje razprave je danes.

Tržne cene.

2. junija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32.75 za decem-ber 31.75, za marc 31.50, za maj 31.50. Tendence stalna.

Sladkor. Praga: surovi slad-kor prompt K 24.25, nova kampanja K 22.85. Tendence mirna. — Vreme: lepo.

Budimpešta, 2. junija. Pšenica za oktober K 13.36, pšenica za april K 13.70, rž za oktober K 10.26, oves za oktober K 7.60, koruza za julij K 7.89, koruza za avgust K 7.99, ogrščica za avgust K 14.50. Premet slab.

Budimpešta, 2. junija. Svi-njad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 143 do 145 vin., mlade, srednje 145 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 26.634 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 157.—, namizna slanina 142.—.

Dunajska borza za kme-tijske pridelke, 2. junija:

Tendence na današnjem trgu trdna. Za pšenico se je zahtevalo 15 vin., za rž 10 vin. in za koruzo 5 vin. več, oves ostal nespremenjen. Konzum od-klanjal te zvišane zahteve.

Produktnitrg. Pariz: moka za tekoči mesec 34.—, moka za pri-hodnji mesec 34.40, moka za maj — avgust 34.60, moka za sept. — decemb. 32.35, pšenica za tekoči mesec 26.90, pšenica za prihodnji mesec 27.20, pše-nica za maj — avgust 26.45, pšenica za sept. — dec. 24.55, rž za tekoči mesec 18.75, rž za prihodnji mesec 18.75, rž za maj — avgust 18.75, rž za sept. — dec. 18.50.

Tendence moka in pšenica: stalna, rž: mirna. — Vreme vroče.

Obrambni vestnik.

v Družba sv. Cirila in Metoda raz-polaga stalno z narodnim kolkom in računskimi listki. V poslednjem času so naročila bolj redka, kar čuti družbena blagajna precej neprijetno. Priporoča-joč, da se obilno naroča blago, kate-rega razprodaja družba in ki je slo-venstvu v obrambo in prosveto, pripo-minjamo, da nabirajo Nemci kar dva miliona v protislovanske namene.

v Družbi sv. Cirila in Metoda je volil Jos. Kremenšek in Laz pri Pla-nini 100 K. Čast njegovemu spominu!

v Veselice se nam napovedujejo raznovrstne, pripravljajo jih razna na-rodna društva. Podružnice družbe sv. Cirila in Metoda pri tem gotovo ne bodo izostale, temveč tudi same porabile ve-selice kot nekako sredstvo za probujo in prosveto našega ljudstva. Posebno je priporočati našim podružnicam družbe nedeljo po prazniku sv. Cirila in Me-toda, ki naj velja splošno med Slovenci za naš narodni praznik. To nedeljo naj prirede iste zabavno-poučne shode — pa brez konkurence drugih društev.

Društvene vesti.

o Kmetijsko bralno društvo v Ro-goznici pri Ptuj priredi v nedeljo, dne 6. junija t. l. na vrtu gosp. Bračiča v Novi vasi pri Ptuj veliko veselico z gledališko predstavo „Brat Sokol“ in raznimi zabavami. Med posameznimi točkami svira domači tamburaški zbor. Vstopnina 20 vin. Začetek točno ob pol 4. uri pop. Preplačila se v korist društva hvaležno sprejemajo. V slučaju slabega vremena se vrši veselica z istim vspehom v nedeljo dne 13. jun. Posebna vabila se ne razpošiljajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

o Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima svoj III. redni občni zbor dne 5. t. m. ob 8. uri zvečer v pro-storih društva (Schönaugasse 17. I.) z običajnim vzporedom.

Edina narodna trgovina s čevlji Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za dame in gospode kakor tudi za otroke v najfinjši izpeljavi. — Velika izber lakastih in belih glave čevljev. Vse po naj-nizjih cenah. Postrežba solidna in točna. Daje se tudi na obroke. 56 10-6

RAZGLAS.

Okrajna posojilnica v Ljutomeru vabi vse ude na

izredni občni zbor

ki se vrši 2. nedeljo po Binkošti, 13. junija 1909, ob 8. uri zjutraj v Fran-Jozefovi šoli.

O. Škamlec,

predsednik nadzornega sveta.

Službo

išče jurist s prvim izpitom, stenograf. — Nastop s 15. junijem ali 1. julijem. — Naslov v upravnistvu „Narodnega Dnevnika“. 59 3-1

Gospodična

zmožna obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, želi premeniti službo kot blagajničarka ali prodajalka ali pa tudi v kontoar.

Ponudbe pod šifro „A. J.“ na upravnistvo „Nar. Dnevnika“. 278 3-1

Dobri

ključavničarji

za izdelovanje orodja in strojev se iščejo v trajno službo. — Ponudbe s podatki o doseda-njem delu na železnisko tovarno v Kamniku na Kranjskem. 279 2-1

SUKNA

in modno blago
:: za obleke ::
priporoča firma

Rarel Rocian

tvornica za sukno
v Humpolcu na Češkem.

Tvorilaške cene. Vzorce franko.

112 50-43

Zvezna trgovina

Rotofska ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kan-celjski, konceptni, pisarni, doku-mentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3.

Cek. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navažno vsled pomanjkanja časa nepre-čitane v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim pod-jetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavezod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske teh-nike je „Zvezna tiskarna v Celju“. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristojili je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke. eeeeeeeeeeeee

Zvezna knjigoveznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svoji

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korp-oracijam, društvom in uradom v izdelo-vanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpriprostejše do najfinjše izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Akti fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150-59